

ECOGAINS YTTRANDE ÖVER EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM RESTAURERING AV NATUR

Ecogain tackar för möjligheten att lämna synpunkter på förslaget.

Ecogain är ett konsultbolag inom hållbar markanvändning och hållbara värdekedjor, och en förändringskraft för ett näringsliv som inkluderar risker och möjligheter med biodiversitet. Företagsnätverket Business@Biodiversity Sweden är Ecogains kunskapsplattform om biodiversitet och affärer, med drygt 30 storföretag som medlemmar. Vidare är initiativet Ecogain Biodiversity Index en årlig analys av europeiska och amerikanska storföretags rapportering på biodiversitet. Ecogains yttrande lämnas mot bakgrund av denna starka förankring i näringslivet, och utifrån hur Ecogain bedömer att ett förslag om restaurering av natur bäst kan nå framgång och skalas upp inom näringslivet.

Ecogain ställer sig bakom ett EU-övergripande regelverk om restaurering av natur. Att säkerställa friska ekosystem och tackla klimatförändringen hänger oupplösligen ihop. Frågorna måste hanteras tillsammans genom omfattande investeringar. Misslyckas vi med detta kommer det att orsaka stort mänskligt lidande och i förlängningen förlorade möjligheter för oss alla, också för näringslivet.

Kortfattat anser Ecogain att följande punkter bör tas i beaktande:

- Framväxten av nya, hållbara affärsmodeller bör ses som ett stöd i förordningens mål.
- Konkreta förslag för hur finanssektorn ska involveras som en drivande kraft mot förordningens mål bör inkluderas.

- Alltför strikt skydd av restaurerade områden kan hämma den viktiga omställningen till ett fossilfritt samhälle som måste gå hand i hand med restaurering av natur.
- Se över bedömningen av målen i artikel 4 och 5, potentiellt bör de inte inledningsvis vara strikt rättsligt bindande.
- Förordningen bör trygga en möjlighet för samhällsviktiga och platsbundna verksamheter att kunna bedrivas inom eller i nära anslutning till restaurerade områden med höga naturvärden.
- Behåll en anpassningsbarhet i förslaget, för framtida utveckling och tillämpning av verktyg för mätbarhet av biodiversitet.

Övergripande synpunkter om förslaget:

Den föreslagna förordningen gäller hela EU, något som Ecogain menar är mer relevant än nationellt anpassade ramverk i de olika medlemsländerna. Vi kan dock inte nog understryka betydelsen av att svenska regeringen och EU bör inspirera och driva på för att liknande regelverk eller **mål om restaurering av natur når framgång och successivt implementeras globalt**, så att förutsättningarna blir så lika som möjligt över världen. Detta är skälet till att globala näringslivsorganisationer som Business for Nature driver på för höga, tidsatta och globala mål om biodiversitet. Näringslivet är en viktig möjliggörare i strävan att åstadkomma en netto-noll förlust av biologisk mångfald och i att återuppbygga och stärka naturkapitalet.

Ecogain vill understryka att själva kontexten kring restaurering - som bygger på naturlandskapets föränderlighet å ena sidan och potential för nyskapande å den andra sidan - är tilltalande ur ett näringslivsperspektiv. Restaurering öppnar för nya, innovativa koncept och lösningar, och därmed affärsmodeller i samklang med biodiversitet. Som konstateras i förslaget innebär restaurering av natur en potential för nya arbetstillfällen och inkomstmöjligheter.

Det är väsentligt att förordningen går hand i hand med den övergripande agendan att ställa om mot ett mer klimatanpassat och resurssnålt samhälle. Med hänsyn till detta menar vi att följande punkter behöver beaktas, givet näringslivets roll i omställningen.

- Vi saknar att förslaget kommenterar hur **framväxten av nya affärsmodeller kan stödja förordningens mål**. Nya affärsmodeller inom just restaurering

ligger nära till hands, men även digitalisering inom resurseffektivitet och cirkularitet har potential att bli oerhört viktiga byggstenar för att återuppbygga naturkapitalet. Det är därför anmärkningsvärt att en så liten mängd remissinstanser från näringslivet varit representerade i Regeringens remiss. Näringslivet, oavsett om det är aktörer som har eller inte har koppling till förvaltning av mark och vatten, **måste bli en utpekad part för förverkligande av restaureringsmålen.**

- Vi menar också att förslaget saknar konkreta lösningar för hur **finansiering av nödvändiga investeringar för restaureringsåtagande ska gå till.** Ett exempel är att kopplingen kan fördjupas mot taxonomins 6:e mål och den potential som finns med finansindustrins roll att påverka hållbar finansiering.
- Liksom naturen är anpassningsbar i en restaureringskontext, måste **förslaget säkra vägar för anpassningsbarhet i skyddet av restaurerade marker.** Forskningen och näringslivet rör sig snabbt i dessa frågor, men lagstiftning tar (rättmätigt) tid. Varsamhet vid formuleringen av detaljer inom förordningen är av yttersta vikt, för att föränderlighet och flexibilitet via nya tekniker, ny forskning och ständig innovation ska kunna ges utrymme. Det bör därför **säkerställas att restaurerade områden inte blir för strikt skyddade,** utan att de vid särskilda behov inom samhällets omställning kan tas i anspråk för att ersättas med annan restaurerad mark.
- Det kan finnas **skäl för att målen i artikel 4 och 5 inte ska vara strikt rättsligt bindande i den version av förordningen som antas,** givet medlemsstaternas mycket varierande förutsättningar samt hittills otillräckliga möjlighet att mäta och följa upp progress. I förlängningen leder detta till svårtolkade definitioner av begrepp i förordningen som ”god status” på natur samt hur bedömning görs av vilka ekosystem som är i behov av restaurering. Givet avsaknaden av gemensamma indikatorer på när en livsmiljö kan anses vara ”god natur” bör försiktighet tas i utformandet av strikt rättsligt bindande mål, **samt ett potentiellt likhetstecken mellan god natur och opåverkad livsmiljö undvikas.** Dock ska detta vägas mot att företagen önskar tydliga och förutsägbara mål att arbeta mot och förhålla sig till. Över tid kommer indikatorer och mätbarhet att utvecklas, gärna i samarbete med företagen,

och då kommer det finnas en större acceptans för den typen av bindande mål som föreslås i artikel 4 och 5.

- Många gånger finns geografiska överlappningar mellan människans värdefulla ekosystemtjänster och den värdefulla naturen. En lyckad omställning för att bromsa klimatförändringarna kräver att lokal naturhänsyn och miljö- och klimatnytta balanseras samt bedöms ur ett brett geografiskt perspektiv. Många nyckelinvesteringar i omställningen är platsbundna; vindkraft behöver byggas där det blåser, metaller och mineraler måste utvinnas där de förekommer i berggrunden och skogsråvara behövs för att ersätta fossilbaserade produkter. **Därför måste olika verksamheter fortsatt kunna bedrivas inom eller i nära anslutning till restaurerade områden med höga naturvärden.**
- För att förordningen ska accepteras och kunna följas upp krävs både standardisering samt verktyg för att mäta effekterna av åtgärderna. Förordningen pekar på olika index för att följa indikatorer. Idag finns inget strömlinjeformat verktyg för att sätta värde på naturen. Förordningen bör därför **öppna för flexibilitet och framtida tillämpning av de verktyg för mätbarhet av biodiversitet** som är under utveckling. Hit hör det svenska initiativet CLImB liksom EU:s Align-projekt.

Ecogain har lyft fram några aspekter i förordningen som vi bedömer behöver hanteras med hänsyn till näringslivet. Med rätt incitament är företagen med sin förmåga till innovation och effektivitet en mycket stark medspelare för mer natur inom EU.

Anders Enetjärn
Grundare Ecogain

Lydia Rydin
Strategikonsult